

Protokół

8. posiedzenia, I. sesyi, IV. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 21. sierpnia 1877.

Początek o godzinie 10³/₄ rano.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Ludwik hr. Wodzicki.

Sekretarze: pp. Czaykowski Alfons, Jasiński Józef, Kulezycki i Stadnicki Jan.

Obecnych posłów 124.

Ze strony Rządu: Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Oswald Bartmański.

Marszałek zagaja posiedzenie i oznajmia, że protokół z 7. posiedzenia został złożony w biurze sejmowém do przejrzenia.

Marszałek czyta protest p. Golejewskiego następującej treści:

„Protest posła Antoniego Golejewskiego wniesiony do łaski marszałkowskiej na posiedzeniu sejmowém dnia 20 sierpnia 1877.

Na posiedzeniu sejmowém dnia 20 sierpnia żądałem od Jego Excelencyi Marszałka w przemówieniu w sprawie osobistój, ażeby posła Hausnera, zbaczającego od rzeczy i dotyczącego moję osobistość, napomniął do porządku stosownie do §. 63 regulaminu, który opiewa: „osobistości i „przeszkadzania obradom pociągają za sobą powołanie do porządku“, dalej tenże paragraf opiewa: „każdy z posłów może żądać od Marszałka, aby mowę do rzeczy lub porządku napomniął, o żądaniu takiem rozstrzyga Marszałek bez odwołania się do Sejmu“. Exc. Marszałek przerwał mi w mojem przemówieniu, oświadczając, że tylko jednemu Marszałkowi służy to prawo, i téj atrybucyi musi przestrzegać — ponieważ podług §. 63 regulaminu służy to prawo każdemu posłowi, żądania od Marszałka napomnienia do porządku dziennego mowę, zbaczającego od rzeczy a zatém przeciwko przerwaniu mnie w mówieniu i powyższemu powiedzeniu Marszałka, które nie jest zastosowane do §. 14 regulaminu „że Marszałek czuwa nad ścisłym wykonaniem regulaminu“ zakładam protest i proszę, ażeby był do protokołu obrad dołączonym“.

Sekretarz p. Jasiński J. czyta dostatecznie poparty wniosek p. Tyszkiewicza o należnościach spadkowych.

Tenże sekretarz czyta dostatecznie poparty wniosek p. Męcińskiego w przedmiocie uregulowania administracji gminnej w Krynicy i Słotwinie i wydania statutu zdrojowego.

Marszałek oznajmia, że wnioski te będą traktowane według regulaminu.

Sekretarz p. Czaykowski Alfons czyta spis petycyi od Nr. 145 do Nr. 168, przydzielonych przez Marszałka następującym komisjom: Nr. 145 komisji kultury krajowej.

P. Janko wnosi odesłanie tej petycyi do komisji budżetowej, co Izba uchwała.

Dalsze petycje przydzielił Marszałek: Nr. 146—148 komisji adresowej, Nr. 149 komisji drogowej, Nr. 150 komisji budżetowej, Nr. 151 i 152 komisji petycyjnej, Nr. 153 komisji budżetowej, Nr. 154 i 155 komisji petycyjnej, Nr. 156 komisji drogowej, Nr. 157 komisji adresowej, Nr. 158 komisji drogowej, Nr. 159 komisji petycyjnej, Nr. 160 komisji edukacyjnej, Nr. 161 komisji petycyjnej, Nr. 162 komisji administracyjnej, Nr. 163 komisji drogowej, Nr. 164 komisji administracyjnej, Nr. 165 komisji kultury krajowej, Nr. 166 komisji petycyjnej, Nr. 167 komisji drogowej, Nr. 168 komisji petycyjnej.

Sekretarz p. Jasiński Józef czyta spis petycyi załatwionych przez komisję edukacyjną, złożonych w biurze sejmowym do przejrzenia.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zalesienia wydmy piaszczystych w powiatach niskim i tarnobrzeskim. Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji kultury krajowej, co Izba uchwała.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o potrzebie wystawienia budynku gospodarskiego dla krajowego szpitala powszechnego we Lwowie. Sprawozdawca p. Dr. Smolka wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji administracyjnej, co Izba uchwała.

Z porządku dziennego następuje drugie czytanie przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie odebrania w zarząd Reprezentacji krajowej archiwów aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie. Sprawozdawca poseł Zatorski, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji prawniczej:

„Wysoki Sejm raczy powziąć następującą

U c h w a l ę

Art. I.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby Archiwa aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie znajdujące się, odebrał jako zakłady krajowe od c. k. Rządu w zarząd Reprezentacji krajowej a względnie Wydziału krajowego, a to pod warunkami między c. k. Rządem a Wydziałem krajowym już nłożonymi.

Art. II.

Archiwa te pozostaną w dotychczasowym swym składzie i miejscu i nosić będą nazwy: „Krajowe Archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie“ i „Krajowe Archiwum aktów grodzkich i ziemskich w Krakowie“.

Art. III.

Zarząd Archiwów tych należy do zakresu działania Wydziału krajowego z zastrzeżeniem wszakże dla c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie wpływu niniejszą uchwałą określonego.

Art. III.

Archiwa otwarte będą pod dozorem urzędników archiwalnych do przeglądania aktów i robienia z nich wyciągów w celach praktycznych i naukowych.

Wydział krajowy ustanowi należytości od stron za przeglądanie aktów i sporządzanie przez organa archiwalne wypisów w celach praktycznych.

C. k. Władzom służyć będzie prawo wglądania do aktów i robienia wyciągów bezpłatnie.

Również bezpłatnie i tylko za zwrotem kosztów ekspedycji wydawane będą autentyczne wypisy, których zażąda Ces. Rząd rosyjski, czy to bezpośrednio, czy też za pośrednictwem c. k. Konsulatu generalnego w Warszawie.

Osoby wreszcie pragnące z Archiwów w celach naukowych korzystać, będą to mogły czynić bez opłaty jakichkolwiek należytości za wykazaniem się legitymacją od Wydziału krajowego lub c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie i w miarę sił urzędowych, jakie Archiwa posiadają.

Tylko organa archiwalne sporządzać mogą wypisy z aktów archiwalnych.

Należytości od stron wpływają do funduszu krajowego. Urzędnicy i słudzy nie mają w nich żadnego udziału, ani też nie mają prawa do jakiegokolwiek opłaty od stron.

Art. V.

W obu Archiwach praca skierowaną będzie do:

- 1) systematycznego ułożenia ksiąg archiwalnych;
- 2) sporządzenia do nich odpowiednich indexów, podług planu, który c. k. Akademia Umiejętności w Krakowie poda a Wydział krajowy zatwierdzi.

Art. VI.

Uchwała się dla Archiwów krajowych załączony pod A./ etat osób i płac urzędników i sług, który to etat wchodzi w życie z dniem odebrania Archiwów w zarząd Wydziału krajowego.

Art. VII.

Wydział krajowy mianować będzie urzędników archiwalnych na przedstawienie c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie, nie będąc tém przedstawieniem związanym.

Art. VIII.

Wydział krajowy porozumiawszy się z Akademią Umiejętności w Krakowie, ustanowi odpowiednie instrukcje dla urzędników i sług archiwalnych.

Art. IX.

Uchwała się załączone pod B. rotę przysięgi dla urzędników archiwalnych a dla aplikantów załączoną pod D./- rotę przyrzeczenia w miejsce przysięgi.

Art. X.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby bezzwłocznie po odebraniu w swój zarząd Archiwów, skutecznie koniecznie naprawy w Archiwach z sumy 2.263 złt. 85 ct. przez c. k. Rząd wypłacić się mającej.

Art. XI.

Upoważnia się Wydział krajowy do podniesienia OO. Bernardynom we Lwowie czynszu najmu za lokalności obecnie przez Archiwum lwowskie zajęte do sumy 600 złt. rocznie, wszakże z zastrzymaniem reszty dotychczasowych warunków i pod tym dalszym warunkiem, że w razie potrzeby konwent OO. Bernardynów obowiązany będzie dodać do teraźniejszych ubikacyi dwa pokoje za czynsz w stosunku do czynszu reszty ubikacyi wymierzyć się mający.

Art. XII.

Na potrzeby kancelaryjne i opał otrzymują Dyrektorowie Archiwów ryczałt, z którego Wydziałowi krajowemu z końcem każdego roku złożyć rachunek będą obowiązani.

E T A T

osób i płac krajowych Archiwów aktów grodzkich i ziemskich.

Art. I.

Grono urzędników i sług Archiwów krajowych aktów grodzkich i ziemskich składa się :

1) Z dwóch dyrektorów Archiwów, jednego we Lwowie, drugiego w Krakowie, którzy pobierać będą remuneracyą, pierwszy o rocznych 1.200 złt. w. a., drugi o rocznych 1.000 złt. w. a. bez prawa do emerytury i bez wszelkich dodatków.

2) Z dwóch adjunktów, jednego we Lwowie, drugiego w Krakowie, o rocznej płacy, pierwszy w kwocie 1.100 złt. w. a., drugi w kwocie 900 złt. w. a. z dodatkiem aktywalnym po 100 złt. w. a. i z prawem do pięciolecia po 80 złt. w. a.

3) Z sześciu aplikantów o roczném adjutum po 300 złt. w. a., z których czterech przydzielonych będzie do Archiwum we Lwowie a dwóch do Archiwum w Krakowie.

4) Ze stróżów, których liczbę i wynagrodzenie Wydział krajowy wyznaczy.

Art. II.

Adjunkci są urzędnikami krajowymi i do nich mają zastosowanie wszystkie postanowienia ustawy służby krajowej i uchwały Sejmu krajowego z dnia 3 stycznia 1874 o uregulowaniu etatu i płac urzędników i służb Wydziału krajowego.

Art. III.

Przy obsadzeniu posad dyrektorów i adjunktów wolno będzie Wydziałowi krajowemu nie zważać na wiek, paragrafem 3cim ustawy służby krajowej wymagany.

Art. IV.

Dyrektorem może zostać tylko historyk lub prawnik, który pracami swemi naukowymi w dziedzinie historii polskiej lub prawa polskiego złożył dowody, że czynnościami archiwalnemi zdoła kierować z umiejętną metodą i rozumieniem przedmiotu.

Osoby, ubiegające się o posady adjunkta, złożyć winny świadectwo dojrzałości z ukończonego z dobrym skutkiem gimnazjum wyższego.

Na aplikantów przyjmowani będą tylko uczniowie Uniwersytetów: lwowskiego i krakowskiego, oddający się studjom historycznym lub historyczno-prawniczym.

Art. V.

Dyrektor jest bezpośrednim kierownikiem archiwum w szczególności, zaś spoczywa w jego ręku prowadzenie indexów i układanie ksiąg archiwalnych.

Dyrektorowie i aplikanci nie są urzędnikami krajowymi i mogą być każdej chwili z posady usunięci.

Wszakże winni są zastosować się w swém urzędowaniu do instrukcyi i poleceń Wydziału krajowego.

Adjunkci obowiązani są do pracy w archiwum przez godzin sześć, aplikanci przez godzin trzy.

Rota przysięgi

dla urzędników archiwów krajowych.

„Przysięgniesz Panu Bogu Wszechmogącemu, że Najjaśniejszemu Monarsze, Najmiłościwшему Panu naszemu Franciszkowi Józefowi I., Cesarzowi austriackiemu, królowi Węgier i Czech, Galicyi

„i Lodomeryi i t. d. i wszystkim od Niego pochodzącym w Rządzie Następcom wiernym i posłusznym będziesz, że gdy przez nadanie Ci (dla dyrektorów) posady dyrektora archiwum aktów grodzkich i ziemskich (we Lwowie — w Krakowie) do grona urzędników tegoż archiwum przyjętym zostałeś, (dla adjunktów) stałej (prowizorycznej) posady adjunkta archiwum aktów grodzkich i ziemskich (we Lwowie — Krakowie) do grona urzędników krajowych przyjętym zostałeś“;

(dla wszystkich) „wedle konstytucyjnych ustaw Monarchii, a w szczególności naszego kraju koronnego, ściśle się zachowywać, przełożonym swoim przynależne uszanowanie okazywać“;

(dla dyrektorów) „powierzone sobie bezpośrednie kierownictwo archiwum (lwowskiego — krakowskiego) sumiennie sprawować, przydzielone sobie wedle instrukcyi służbowej lub szczególnych poleceń Wydziału krajowego prace i zatrudnienia pilnie i gorliwie wykonywać, nad ściśłem pełnieniem obowiązków służbowych przez podwładnych czuwać“;

(dla adjunktów) „przydzielone przez nich prace i zatrudnienia pilnie i gorliwie wykonywać“;

(dla wszystkich) „akta zawsze w należytem porządku utrzymywać będziesz, że do żadnego kroku, obowiązkom Twoim przeciwnego, ani darowizną, obietnicą łaską lub niełaską, ani też przyjaźnią lub nieprzyjaźnią uwieść się nie dasz, lecz owszem wszelką szkodę i niebezpieczeństwo odwracać, największą korzyść i dobro powierzonego sobie urzędu pomnażać, mianowicie akta archiwalne od wszelkiego uszkodzenia, lub zaprzepaszczenia z całą gorliwością i sumiennością ochraniać, tajemnice urzędu zachowywać i w ogólności tak się zachowywać będziesz, jak na człowieka honoru i wiernej służbę kraju przystoi“.

„Na ostatek przysięgniesz, że z żadnym tajnym Towarzystwem lub bractwem ani w kraju, ani zagranicą w związkach nie zostajesz, ani też w podobne związki pod żadnym pozorem nie wejdziesz“.

„Tak, jak mi tu przeczytano, wszystko dobrze i dokładnie zrozumiałem i według tego powinienem i chcę wiernie, pocziwie i pilnie zachowywać się“.

Tak mi Boże dopomóż!“

Rota przyrzeczenia

w miejsce przysięgi dla aplikantów archiwów krajowych.

„Zaręczam honorem i uczciwością, że w czasie praktyki urzędowej w archiwum aktów grodzkich i ziemskich (we Lwowie — w Krakowie), wedle konstytucyjnych ustaw Monarchii, a w szczególności naszego kraju koronnego, ściśle się zachowywać, przełożonym moim winne uszanowanie okazywać, polecone mi zatrudnienia dokładnie, pilnie, gorliwie i bezinteresownie załatwiać, postanowienia Wydziału krajowego i polecenia przełożonych moich ohocho wypełniać, tajemnice urzędu wiernie zachowywać, papiery i akta w porządku utrzymywać i od wszelkiego niebezpieczeństwa i szkody ochraniać będę, że żadnych podarunków i korzyści z powodu zatrudnień moich urzędowych, czy to bezpośrednio czy pośrednio od nikogo i pod żadnym pozorem nie przyjmę, lecz w ogólności tak się zachowam, jak to przystoi na człowieka, który się kształci na urzędnika krajowego“.

Następuje rozprawa ogólna, w której przemawia p. ks. Krasicki i sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta artykuł I.

P. Golejewski wnosi co do traktowania formalnego, ażeby całą uchwałę przyjąć en bloc z wyjątkiem tych ustępów, do których posłowie zgłaszają poprawki.

Izba przyjmuje wniosek formalny p. Golejewskiego.

W myśl dopiero co zapadłej uchwały zapytuje Marszałek, czy który z pp. ma poprawkę.

P. Szujski zapowiada poprawkę do artykułu IV.

Następnie uchwała Izba artykuł I. II. i III.

Sprawozdawca czyta artykuł IV.

P. Szujski czyni do alinei 6 artykułu IV. następującą poprawkę:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić: Po słowach „wypisy“ dodać „wierzytelne“.

Daliej przemawiają poseł Wesołowski za wnioskiem komisijnym a p. Małecki za poprawką p. Szujskiego. do której czyni jeszcze poprawkę, ażeby dodać po słowie „wierzytelne“ słowo „i urzędowe“.

Po oświadczeniu p. Szujskiego, że się zgadza na uzupełnienie swojej poprawki słowami „i urzędowe“, zostaje ta poprawka dostatecznie popartą.

Następnie po przemówieniu członka Sejmu dra Zolla, który życzy sobie zupełnego opuszczenia alinei 6. art. IV., dalej pp. Pietruskiego, Wesołowskiego, Szujskiego i ks. Jasienickiego uchwała Izba na wniosek p. Golejewskiego zamknięcie dyskusyi.

Daliej po przemówieniu jeszcze członka Sejmu dra Zolla, pp. Abrahamowicza, Pietruskiego, Szujskiego dla sprostowania faktycznego i sprawozdawcy zabiera głos p. Małecki co do stylizacyi alinei 6, która ma opiewać: „Wypisy wierzytelne z aktów archiwalnych mogą sporządzać tylko organa archiwalne“.

Marszałek oświadcza, że to jest nowa poprawka, która wtedy może być dopiero dopuszczoną do dyskusyi, jeżeli się na to zgodzi Izba, gdyż po zamkniętej dyskusyi już nie wolno czynić wniosków.

Marszałek zapytuje przeto Izbę, czy życzy sobie, aby poprawka p. Małeckiego, jako uczyniona już po zamknięciu dyskusyi, dopuszczoną była do dyskusyi.

Izba zgadza się na dopuszczenie tej poprawki do dyskusyi i popiera takową.

P. Abrahamowicz zgadza się na poprawkę p. Małeckiego.

Następnie uchwała Izba alineę 1, 2, 3, 4 i 5 według art. IV. wniosku komisijnego.

Co do alinei 6 art. IV. oświadcza Marszałek, że najpierw zarządzi głosowanie nad poprawką p. Małeckiego a gdyby ona została odrzuconą, przyjdzie pod głosowanie alinea 6 w brzmieniu komisijnem, przy którym to głosowaniu, ci z posłów, którzy są za opuszczeniem tej alinei stosownie do przemówienia członka Sejmu Dra Zolla, będą mogli przeciw całej tej alinei głosować.

Przy głosowaniu przyjmuje Izba alineę 6. art. IV. według poprawki p. Małeckiego.

Następnie uchwała Izba alineę 7. art. IV., V.—VII. etat osób i płac krajowych archiwów aktów grodzkich i ziemskich, rotę przysięgi dla urzędników archiwów krajowych i rotę przyrzeczenia w miejsce przysięgi dla aplikantów archiwów krajowych.

Poczem uchwalwszy na wniosek sprawozdawcy 3. czytanie bez czytania, przyjmuje Izba całą uchwałę w 3. czytaniu.

Marszałek zawiadamia Izbę, że poseł Jaworski usprawiedliwia swoją nieobecność słabością.

Z porządku dziennego następuje drugie czytanie przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany kierunku drogi krajowej Rzeszów-Nadbrzezie na przestrzeni z Nienadówki do Rzeszowa.

Sprawozdawca p. Stadnicki Jan uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisji drogowej:

„Wysoki Sejm raczy zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego uchwalić następującą ustawę

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca kierunek drogi krajowej rzeszowsko - nadbrzeziańskiej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Kierunek drogi krajowej rzeszowsko - nadbrzeziańskiej, oznaczony w ustawie krajowej z d. 9. kwietnia 1875 r. Dz. U. krajowych Nr. 34., zmienia się w ten sposób, że droga rzeczona ma prowadzić z Rzeszowa do Niska nie na Głogów, lecz na Jasionkę i Stobiernę.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych“.

W ogólnej rozprawie przemawiają pp. Jędrzejowicz (2 razy), ks. Buchwald, Męciński, Krukowiecki (2 razy), Gross.

Na wniosek p. Męcińskiego uchwała Izba zamknięcie dyskusyi.

Po przemówieniu jeszcze p. Badenigo Wład. jako członka Wydziału krajowego, sprawozdawcy a p. Krukowieckiego w sprawie osobistej, przystępuje Izba do rozprawy szczegółowej, w której Izba przy podzielonem głosowaniu przyjmuje artykuł I i II., tytuł i wstęp ustawy. Uchwalwszy następnie na wniosek p. Grossa 3. czytanie bez czytania, przyjmuje Izba artykuł I. i II., tytuł i wstęp ustawy w 3. czytaniu.

Z porządku dziennego następuje drugie czytanie przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie zaniechania tak zwanej drogi wołowej, ciągnącej się wzdłuż i obok drogi krajowej sielecko-zaleszczyckiej.

Sprawozdawca poseł ksiądz Sawa uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisji drogowej:

„U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim względem zaniechania drogi bocznej, tak zwanej wołowej, istniejącej równolegle obok drogi krajowej sielecko - zaleszczyckiej w powiatach tłumackim i horodeńskim.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

Droga tak zwana „wołowa“, ciągnąca się obok drogi krajowej sielecko - zaleszczyckiej ma być zaniechaną i z pominięciem przepisów §. 9. ust. drog. z dnia 18. sierpnia 1866 grunt jej oddany powiatom, przez których terytoryum przechodzi“.

P. Wolański przemawia za opuszczeniem ostatniej części projektu ustawy, a mianowicie: „i z pominięciem przepisów §. 9. ust. drog. z dnia 18. sierpnia 1866 grunt jej oddany powiatom, przez których terytoryum przechodzi“.

Po oświadczeniu Marszałka, że poprawka p. Wolańskiego E. jako dążąca tylko do usunięcia jednego ustępu z wniosku komisyjnego, nie potrzebuje poparcia, przemawiają jeszcze pp. Gross, Lenartowicz, Golejewski, Wolański Erazm i Męciński.

Następnie uchwała Izba na wniosek p. Golejewskiego zamknięcie dyskusyi.

Dalżej przemawiają jeszcze p. Badeni Władysław jako członek Wydziału krajowego, p. Grocholski w sprawie osobistój i p. sprawozdawca.

Następnie uchwała Izba przy podzielonem w myśl żądania p. E. Wolańskiego głosowaniu wniosek komisyi drogowej, t. j. całą ustawę, następnie tytuł i wstęp, a uchwalwszy 3. czytanie bez czytania przyjmuje cały projekt ustawy, tytuł i wstęp w 3. czytaniu.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisyi drogowej o petycyach.

Sprawozdawca komisyi drogowej p. Czaykowski Alfons czyta sprawozdanie o petycyi (Nr. pet. 27., Sejm. 171) Wydziału powiatowego w Łańcucie o rozpoczęcie budowy części drogi krajowej z Przeworska do Kańczugi wiodącej, z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przechodzi się nad petycją Wydziału powiatowego w Łańcucie do porządku dziennego“.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi petycyjnej o petycyach.

Sprawozdawca p. Łukasiewicz Alexander czyta sprawozdanie komisyi petycyjnej o petycyi (Nr. pet. 35., Sejm. 179) Ludwika Kosińskiego, byłej dzierżawczyni stacyi mytniczej w Dawidowie, o wynagrodzenie poniesionej szkody z powodu tej dzierżawy i o wydanie zatrzymanej kaucyi z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić;

Petycją Ludwika Kosińskiego, byłej dzierżawczyni dochodów z myta drogowego w Dawidowie na drodze krajowej lwowsko - rohatyńskiej, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia z poleceniem wydania Ludwice Kosińskiej kaucyi poszczególnionej w §. 14. dotyczącego kontraktu, tudzież przyznania jej odszkodowania w wysokości poniesionej rzeczywistej szkody, spowodowanej istnieniem drogi objazdowej przez łąkę dworską“.

Zastępca Marszałka ks. biskup Stupnicki obejmuje przewodniczenie.

Izba uchwała wniosek komisji petycyjnej bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Goldmann czyta sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji (Nr. pet. 45., Sejm. 200) gminy Dembna, powiatu nowotarskiego co do wydelegowania komisji celem oznaczenia granicy między gminą Dembno a gminą Friedmann, położoną po stronie węgierskiej z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycją gminy Dembno odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, by wezwał c. k. Namiestnictwo do jak najspiesniejszego załatwienia sprawy oznaczenia granic między gminą Dembno a gminą Friedmann.

Oraz wzywa Sejm c. k. Namiestnictwo, aby polecił posterunkowi żandarmeryi w Nowym Targu czuwanie w pomienionej gminie Dembno celem zapobieżenia powtórzyć się mogącym gwałtom“.

Izba uchwała wniosek komisji petycyjnej bez rozprawy.

Sprawozdawca p. ks. Jasienicki czyta sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji (Nr. pet. 84., Sejm. 249) Arona Szulema Schirmanna, kantora lwowskiej bożnicy żydowskiej, o stypendyum dla syna swego Maurycego Schirmanna z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy przejść do porządku dziennego nad petycją Arona Schirmanna“.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. ks. Jasienicki czyta sprawozdanie o petycji (Nr. pet. 88., Sejm. 253) Konstantego Janowicza, nauczyciela ludowego w Sołotwinie, o uwolnienie od spłaty emerytalnej lub o do-datek osobisty, z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wyznacza się Janowiczowi Konstantemu, nauczycielowi w Sołotwinie, jednorazową zapomogę 100 złr. z funduszu szkolnego“.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. ks. Jasienicki czyta sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji (Nr. pet. 97., Sejm. 262) ks. Tytusa Osmanowicza i ks. Michała Hankiewiczza o remuneracyą za udzielanie nauki religii w szkołach ludowych w Stanisławowie, z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wyznacza się z funduszu szkolnego krajowego remuneracyą katechetom w Stanisławowie Tytusowi Osmanowiczowi i Michałowi Hankiewiczowi za rok szkolny 1876/7 a to każdemu po 200 złt. z funduszu szkolnego“.

P. Sawczyński wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić: Petycją Nr. pet. 97 odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do sprawdzenia stanu rzeczy i w razie tegoż stwierdzenia do możliwego uwzględnienia“.

Następnie po przemówieniu p. ks. Kitrysa i p. Golejewskiego czyta sekretarz p. Jasiński Józef dostatecznie popartą poprawkę p. Sawczyńskiego.

Po przemówieniu p. sprawozdawcy uchwała Izba poprawkę p. Sawczyńskiego.

Sprawozdawca p. ks. Jasienicki czyta sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji (Nr. pet. 115., Sejm. 296) ks. Teodora Małachowskiego, wikarego przy cerkwi w Rudzie manasterskiej, o zapomogę z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy udzielić jednorazową zapomogę w kwocie 50 złt. z funduszu krajowego Teodorowi Małachowskiemu“.

Po przemówieniu p. Bauma, który wnosi przejście do porządku dziennego nad tą petycją, dalej p. Golejewskiego i Sawczyńskiego za wnioskiem, a p. Krukowieckiego przeciw wnioskowi komisji petycyjnej, uchwała Izba na wniosek p. Golejewskiego zamknięcie dyskusji.

Początek po przemówieniu jeszcze p. ks. Sawy i sprawozdawcy za udzieleniem zapomogi 50 złt. odrzuca Izba wniosek p. Bauma o przejście do porządku dziennego a uchwała wniosek komisji petycyjnej.

Marszałek obejmuje przewodniczenie.

Sprawozdawca poseł ks. Jasienicki czyta sprawozdanie o petycji (Nr. pet. 111., Sejm. 292) komitetu gr. kat. parafii św. Norberta w Krakowie o zapomogę na restaurację rzeźbionego kościoła z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić: Odsyła się petycją do Wydziału krajowego do bliższego sprawdzenia téjże i do uwzględnienia według potrzeby do wysokości 3000 złt.“

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Zborowski czyta sprawozdanie o petycji (Nr. pet. 76., Sejm. 239) gminy Załucze nad Czeremoszem, powiatu świątyńskiego, o rozwiązanie Rady gminnej i zarządzenie ponownego wyboru z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycją gminy Załucze nad Czeremoszem, o rozwiązanie Rady gminnej i zarządzenie ponownego wyboru, z powodu niesprawiedliwego postępowania przy wyborach do Rady gminnej i sfałszowania aktów wyborczych, odstępuje się wys. c. k. Namiestnictwu“.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Zborowski czyta sprawozdanie o petycji (Nr. pet. 51., Sejm. 206) gminy Skawy, powiatu myślenickiego, w sprawie konkurowania do straży nocnej przy kościele parafialnym w Rabce, z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy nad petycją gminy Skawy o uwolnienie od dostarczania straży nocnej do kościoła parafialnego w Rabce albo o przekazanie téj sprawy wys. Rządowi do uwzględnienia przejść do porządku dziennego“.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Korytowski czyta sprawozdanie o petycji (Nr. pet. 69., Sejm. 229) Wydziału Rady powiatowej kolbuszowskiej o zaprowadzenie domu roboczego i domu poprawy z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić: Komisja petycyjna wnosi, petycją niniejszą odstąpić komisji budżetowej“.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Korytowski czyta sprawozdanie o petycji (Nr. pet. 75., Sejm. 235) Jana Gutta o zapomogę z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy nad tą petycją przejść do porządku dziennego“.

P. ks. Sawa wnosi poprawkę, ażeby petycją Jana Gutta odstąpić Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Poprawka zostaje dostatecznie popartą.

Po przemówieniu p. Golejewskiego uchwała Izba poprawkę p. ks. Sawy.

Przyszłe posiedzenie naznacza Marszałek na dzień 22. b. m. o godzinie 10. rano z następującym porządkiem dziennym:

„Porządek dzienny dziewiątego posiedzenia

1szej Sesyi, IV peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie w środę dnia 22 sierpnia 1877 o godzinie 10tej przed południem.

1. Pierwsze czytanie wniosku p. Koziebrodzkiego Władysława o zmianę Instrukcyi dla Wydziału krajowego z 1 marca 1866.
2. Pierwsze czytanie wniosku księdza Buchwalda o zmianę ustawy krajowej z 15 sierpnia 1866 o konkurencyi kościelnej.
3. Pierwsze czytanie wniosku Członka Sejmu Dr. Zolla o uregulowanie feryi w szkołach średnich.
4. Pierwsze czytanie wniosku posła Tyszkiewicza o uwolnienie od należytości rządowych spadków nieprzenoszących 500 złt.
5. Drugie czytanie przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie budowy gmachu na pomieszczenie Sejmu i Wydziału krajowego. Sprawozdawca komisji administracyjnej poseł Popiel Paweł.
6. Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie zaprowadzenia w król. stoł. mieście Krakowie opłaty od psów. Sprawozdawca poseł Wereszczyński.
7. Sprawozdanie komisji budżetowej o petycyi komitetu wystawy przemysłowej i rolniczej o subwencyą w kwocie 6000 złt. Sprawozdawca poseł Badeni Józef.
8. Sprawozdanie komisji drogowej o petycyi powiatu Podhajeckiego co do subwencyi dla drogi z Podhajec do Halicza Sprawozdawca poseł Stadnicki Jan.
9. Drugie czytanie przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie wydawnictwa encyklopedyi Antoniego Schneidera. Sprawozdawca komisji edukacyjnej Członek Sejmu Dr. Zoll.

Koniec posiedzenia o godzinie 2.

Marszałek krajowy:

Ludwik Wodzicki

Sekretarze:

Józef Jasiński
Kulczycki.

Spis petycyj

po dzień 20 sierpnia 1877 do Sejmu krajowego wniesionych.

- L. 145. Komitet c. k. galie. Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie o udzielenie zasiłku w kwocie 2000 złt. na zakupno sąsiednich realności przyległych do zakładu uprawy i wyprawy lnu w Gródku przez p. Jankę.
- „ 146. Mieszkańce starostwa buczackiego w przedmiocie adresu do Tronu . . . przez p. Jankę.
- „ 147. Mieszkańce miasta Drohobycza w przedmiocie adresu do Tronu . . . przez p. Jankę.
- „ 148. Mieszkańce miasta Sambora w przedmiocie adresu do Tronu . . . przez p. Jankę.
- „ 149. Gmina Touste i inne okoliczne w przedmiocie drogi z Kałaharówki do Grzymałowa.
przez p. Grocholskiego.
- „ 150. Komitet opiekujący się księżmi wydalonymi z diecezji chełmskiej o wstawienie do budżetu krajowego rocznej subweneyi w kwocie 3000 złt. aż do odwołania przez p. Męcińskiego.
- „ 151. Marya Lauscho, wdowa po Józefie Lauscho nauczycielu ludowym o zapomogę
przez p. Smolkę.
- „ 152. Albina Kazatelowa, wdowa po Juliuszu Kazatelu, zamieszkała w Kamionce Strumiłowej, o jednorazowe wsparcie przez p. Jankę.
- „ 153. Władysław Gołębski, adjunkt rachunkowy Wydziału krajowego o zaliczkę równającą się dwuletniej sładź płacy. przez p. Chełmeckiego.
- „ 154. Izak Mehl w Liszkach o przyznanie w drodze łaski wynagrodzenia poniesionej straty 3000 złt. za dostawę sztru porfirowego w r. 1875 na drogę krajową prusko-szląską.
przez p. Milieskiego.
- „ 155. Ks. Ludwik Knurkiewicz, proboszcz w Dobromilu, o zapomogę celem restauracyi świątyni Boga przez p. Tyszkowskiego.
- „ 156. Reprezentacya powiatu kamioneckiego o przedłużenie drogi krajowej Krasne-Busk w kierunku do Stojanowa i zbudowania dojazdu do stacyi kolei w Zadworzu
przez p. Wasilewskiego.
- „ 157. Mieszkańcy Mikuliniec w przedmiocie adresu do Tronu . . . przez p. Korytowskiego.
- „ 158. Towarzystwo tatrzańskie i goście bawiący w Zakopanem o przyjęcie drogi z Nowego Targu do Zakopanego w poczet dróg krajowych przez p. Pławickiego.
- „ 159. Parafianie obrz. gr. kat. w Ispowcach w pow. tarnopolskim o zapomogę celem odbudowania budynków parafialnych przez p. Korytowskiego.
- „ 160. X. Antoni Ochmański, katecheta szkół ludowych w Nowym Sączu, o remuneracyę za naukę religii, również o stabilizacyę posady katechety. przez p. ks. Kitrysa.

- L. 161. Wydział powiatowy w Kolbuszowie o uwolnienie kas pożyczkowych gminnych od stempli, tudzież zniesienie kar stemplowych, przy rewizyi tychże kas wynikłych
przez p. Tyszkiewicza.
- „ 162. Gmina miasteczka Borszczowa o potwierdzenie regulaminu targowego dla tegoż miasteczka
przez p. Joczka.
- „ 163. Ignacy Kurniewicz, pełniący obowiązek dróg krajowych okręgu lwowskiego, o zwrot ponie-
sionych strat na obowiązkowe objazdy dróg okręgu przez p. Grossa.
- „ 164. Rada powiatowa sanocka o uznanie urzędników reprezentacyi powiatowych urzędnikami
krajowymi, wchodzącymi w etat Wydziału krajowego . . . przez p. Józefa Jasińskiego.
- „ 165. Skarb państwa Brody o zaasygnowanie z funduszu kultury krajowej kwoty 604 zł. na zale-
sienie wydmysk piaskowych pod m. Brody przez p. Sanguszkę.
- „ 166. Mieszkańcy Bohorodczan i Sołotwiny o przeniesienie siedziby władz powiatowych do So-
łotwiny. przez p. Alex. Jasińskiego.
- „ 167. Gminy położone na drodze Tarnów-Niedzica, a mianowicie na drodze ze Starego Sącza
do Krościenka i Szczawnicy o zniesienie obłązów niebezpiecznych. przez p. Dobrzyńskiego.
- „ 168. Zofia Szechowicz, wdowa po literacie wraz z dwojga sierotami, o zapomogę.
przez p. Smolkę.
-